

C-IV
138

POESIAS CATALANAS
DE
LLUIS ROCA, DE LLEYDA,

PREMIADAS

PER LO CONSISTORI DELS JOCHS FLORALS DE BARCELONA

en lo certámen literari

DEL PRIMER DIUMENGE DE MAIG DE 1863.

Y ACTUALMENT PUBLICADAS

per la Exema. Corporació Municipal de la present Ciutat.

LLEYDA.

Establiment tipogràfic de D. Joseph Sol.

1863.

PSL-7/0015

130

POESIAS CATALANAS
DE
LLUIS ROCA, DE LLEYDA,
PREMIADAS
PER LO CONSISTORI DELS JOCHS FLORALS DE BARCELONA
en lo certámen literari
DEL PRIMER DIUMENGE DE MAIG DE 1863,
Y ACTUALMENT PUBLICADAS
per la Excma. Corporació Municipal de la present Ciutat.

LLEYDA.
—
Establiment tipogràfic de D. Joseph Sol.
1863.

SECRETARÍA
de la
EXCMA. CORPORACION MUNICIPAL
de
LÉRIDA.

En el acta de la sesion celebrada el dia 16 del actual se lee entre otras cosas lo siguiente:

«Se ha leído una comunicacion de **D. Luis Roca** contestando á la que se le pasó por la **Municipalidad** en nueve del corriente, felicitandole por su triple triunfo obtenido en los **Juegos Florales** abiertos en **Barcelona** este año, y pidiéndole para recuerdo perpétuo copia de las tres poesías que merecieron tan significativa y honrosa distincion; cuyas poesías acompaña, escritas y firmadas por su propia mano. **S. E.** que se ha enterado con verdadera complacencia del escrito del señor **Roca** y de las poesías tituladas «**Salutació als Trovadors Catalans**» premiada con el arpa trabajada en corcho: «**Mort del Poeta: á la memoria de D. Buenaventura Carlos Aribau**» que obtuvo el premio de el arpa de plata; y «**Eternitat de amor**» que se le premió con un ejemplar magníficamente encuadernado de la obra que tiene por título *Cataluña vindicada*, como primer accésit á la flor natural; acuerda unánimemente se impriman dichas composiciones en un cuaderno lujoso, y se reparta, como prueba de la estima en que se tienen, y al objeto de que sean conocidas.»

Mayo 28 de 1865.

El SECRETARIO,

Eusebio Treixa.

SALUTACIÓ
ALS TROVADORS CATALANS.

Premi de l' arpa treballada en sure.

Away-away.

I.

Dels cànchics altra volta
La festa s' aproxima:
Ja tornan vostres dias, Trovadors.
Solemne veu s' escolta
Que ús crida à tots, que anima
Concerts á darne, á recullirne flors.—

Es nostra edat de punya,
Y plau en la refrega
Himnes de gloria y magestat sentir....
Alsaulos: Catalunya
Rich estandart desplega,
Penyora d' un hermòs esdevenir.
Sagrats fills de la lira,
Del sigle en la batalla
Entrau con nobles missatgèrs de Déu.
Portauli á qui sospira,
Portauli á qui treballa
Consols y forsa ab soberana veu.
Jamáy aquell que s' llansi
Tras salvadora idea
Trobi en vosaltres desamor ingrat.
Si arriba un jorn que s' cansi
Rendit á la tarea,
Si s' detura en sa via assedegat,
Linfa ensenyauli clara
Ab que mullar sa boea
Los quisábeu ques' pot trobar y ahont,
Com de Moysés la vara
Ferint en l' aspra roca
Obri á las turbas regalada font.

Linfa que en ampla arteria
Generadora siga
De fresca saba, d' abundós profit;
Que porti á la materia
Fruits de daurada espiga,
Y fruits d' amor li porti al esperit.
Formau munió sagrada
Qui en vostres pits un urna
Guardau de suavitat y de virtut:
Los qui hi sentiú baixada
Del foch diví una espurna
Que inflama en sant amor la juventut,
Cantau! Dels grans Profetas
L' arpa consoladora
Ressó supremo en vostres himnes té.
Privilegiats poetas,
Qui lluita vos anyora
Si prop no ús mira en lo combat també.—
Portau á aquell que crida
Conforts ab l' arpa santa
Que n' es pel cor dolsíssim lenitiu:
Aixi un ruixat n' es vida
Per la mustiada planta,
Cuand rech li falta en l' ardorós estiu.

Y sia cada trova
Que en falaguera rima
S' escapi, d' alta inspiració al poder,
Una harmonía nova
Que l' goig de mes estima,
Lo bé mes digne duga à cada ser.

Enérgich entusiasme
La juventut briosa
Cobri, al sentir sa eléctrica expansió.
Los jays! d' antich marasme
Sofoqui poderosa
L' alta cadencia del vibrant bordó.

Tróbinhi sa delicia
Lo noy y la donçella;
Creencia l' trist en la impietat caigut;
Resignació propicia
Qui está patint sens ella,
Y tots raudals de gracia y de salut.

A vostre cant s' ofeguín
Los odis de familia;
Guardin las gents estreta germandat.
La caritat coneguín
Que tot ho reconcilia,
¡Llassada celestial la Caritat!

Y pús lo mal desterra
Del cor vostra paraula
Y deixa en ell benéficas llavors,
Cantors, los de ma terra,
Per tot arreu sembraula;
L' espay umpliune ab los acords millors.

D' un temps gloriós Favencia
Las justas ressucita:
Lo *gay-saber* en nostra edat reviu.
A noble competencia
Ja á tots, á tots s' invita....
Tribu felís de trovadors, sortiu!

Cantau la *patria* historia
Del laletá que un día
Mitg mon feya ab sa forsa tremolar:
De llibertat y gloria,
D' honor y valentia
Son llurs recorts magnífich exemplar.

Cantau la *fé* cristiána
Que viu aquí com lliri
D' eterns aromas en la vall plantat
—Rius de sanch catalana
Vessada en lo martiri
Divuit sigles ja fá que l' han regat.—

Cantau lo *amor* que encesa
Té l'ánima ab sas flamas
Y ls' fronts corona ab resplandors divins:
Que en temps de gentilesa
Per honra de las damas
Tingué códichs, y córts y paladins.

La *patria* en jorn alegre
Vos donará per paga
Violas de plata y englantinas d' or,
La *fé*, si acás d' un negre
Pesar sofríu la llaga,
Vos dará bálsams, y plahers lo *amor*.

Y cuand de dama augusta
Pugau en lo gran día
Rébrer lo premi entre l' jovial festeig,
Com en antiga justa
Lo campeó l' rebía
De mans de la heroina del torneig.

També tindreu un poble
Que, ubriach al contemplarvos
Dignes rebrots de sabis ascendents,
De simpatía un noble
Tribut vindrá á donarvos
Ab repetits sonoros picaments.

Y ls' ulls, hont rastre encara
Del plor de mort se troba
Que ls' llits regá de Balmes y Aribau,
De goig plorarán ara,
Vehent la prole nova
Que á port de vida condueix sa nau.

Que á vostra veu, poetas,
Tot esperit s' esplaya,
Pus dó teniu que al univers conmoví,
Y triunfadors atletas
De nostra *sciencia gaja*
Los reys eterns de la armonía sou.

II.

Trovadors, desde lluny clima
Jo ús rendesch ma admiració,
Plena d' alegria l' ánima,
Plé de rendiment lo cor.
Es débil lo cant que ús dono,
Pero en éll pureza es tot,
Com sempre es débil, més pura,
La veu primera d' un noy.

¡Ay! si mes rich d'armonías
A Deu li plagués que un jorn
En eixa grandiosa festa
Pogués ferme un petit lloch,
Ab quin goig prop de vosaltres
Jo correria, ab quin goig
Mas téndras notas juntára
A vostr' himne, oh Trovadors!
Pero es somni de ma vida,
Si bé daurat, enganyós:
Foch-fóll que m' segueix si fujo
Y s' allunya si m' acost'—
Pinsá perdut en las selvas,
Sent mon cant trémul y fósch,
¿Com may podria juntarse
Al concert dels rossinyols?
Prou fortuna m' es donada
De sentirne llurs acords,
Armonías falagueras
De victoriosos cantors!
De lluny á mi sa dolura
Vingué en téndras vibracions;
Jo la recullí, y un eco
Ressoná en mon interior.
Batiment de simpatía
Per ells ha nascut tan sols:

Exhalació d' entusiasme
Per ells la he sentida jo.
Si brill s' hi trobés, séu fóra,
Com, no dels núvols, del sol
Efecte son los celatges
Que s' pintan en l' horisont.
Si aplauso hi há, per ells siga,
No per mí, perdut moixó
Que de moixons mes felissos
No puch imitar lo vol,
Y avuy de lluny los saludo
Per tornarmen silenciós
A mas pobretas moradas,
A mas moradas del bosch.

MORT DEL POETA.

À LA MEMORIA

de

D. Bonaventura Carles Aribau.

(Premi de l' Arpa de plata.)

—Athanatos.—

De sa afanyosa vida
Lluit l' últim instant. Ja la campana
Senyala sa partida,
Y una oblació cristiana
Pel' mort poeta ab mústia veu demana.

Veu que alentorn extesa
De tot bon cor las alegrías roba,
Y un eco de tristesa
Allá en las serras troba
Fins hont tramét la dolorosa nova.

¡Ay! també en 'eixas serras
Las del *repós etern*, de *blava cima*,
Guardians de nostras terras,
Eco una dolsa rima
Unjorn tingué vinguda d' altre clima.

D' eix fill de Catalunya
Cisne *migrat á terras apartadas*,
Un cant fou que de llunya
Ribera estusiasmadas
Trovas portá, *com en millors vegadas*.

Semblant á la donçella
Que d' Israel gemí en lo captiveri,
Y á sa fatal querella
Buscaba refrigeri
Al viu acort del palpitant salteri,

Lo bardo junt á estranya
Corrent somniá *la platja serpentina*
Del Llobregat que banya

La vega faventina,
Y un crit llansá *de parla llemosina*.

Crit del romeu que plora
Al pensar en sos llars; queixa secreta
D' un ser que trist s' anyora;
Veu en cent veus desfeta,
Himne de la amargura del poeta;

Lay que ha llansat la fibra
Mes sensible del cor, cuand colpejada
Per sort contraria vibra,
Com s' estremí agitada
L'arpa d'Ossian pel vent de la vesprada.....

Desde regions remotas
Aixís llansá lo trovador un día
Sas armoniosas notas,
Plé de melancolía
Lluny del país á que tornar ansia.

Ell hi torná. Sa carga
Plagué al Senyor que á depositar vinguera,
Després d' ausencia llarga,
En la gentil ribera
Hont fresca s' desplegó sa edat primera.

—Colinas deliciosas,
Patria adorada per tant temps perduda,
Doneuli carinyosas
La téndra benvinguda
Al bardo que *de prop* ara ús saluda.—

Del campeó á manera
Que vol deixar, la guerra ja finida,
Son elm y sa bandera,
Per terminar la vida
De sa casa payral en la acullida,

Ell ha vingut: son noble
Front coroneu en signe de victoria;
De Laletania l' poble
Óbrili ja sa historia
Pus com á bó ha lluitat y torna ab glória.

Y umplione la comarca
Del arpa 'lsfills abcántichs d' alegría;
Que es éll lo patriarca
Del vers y la armonia,
Y à tots obrí d' un plectre nou la via.

¡Ay! es tart.—L' alta serra
Buscà l' poeta hont sa primera albada

Li resplandi, y la terra
Veigé ab trista mirada
Sols per la llum d' un sol ponent banyada.

De nous llorers nudría
Encara l' trovador rica esperança....
¡Ay! Sa patria avuy día
Sols coronar alcansa
Lo busto fret que d' elles recordansa.

Y l' cántich que li entona,
Tribut que etern afecte li asegura,
En la quietut ressona
De fonda sepultura.....
Pero puja també fins à la altura.—

¡Gloria al Cantor! Las galas
Del mon tocá sens deslluir sas plomas:
Cisne de blancas alas
Que atravesant las bromas
Volá á un nou mon de músicas y aromas.

¡Pau al viatger! Sa senda
Llibre seguí de corrupció y d' intriga.
Plegada ara la tenda,
Ja de sa greu fatiga
Descansará dormint en terra amiga.—

De lluny sa sombra muda
Guarda MONTSENY, com vigilant atleta,
Y entre l' herba nascuda
Puríssima violeta
Lo llit de mort perfuma del poeta.

ETERNITAT DE AMOR.

(Premi de un exemplar ricament encuadernat de la
Obra "Cataluña vindicada,, com primer accésit
a la Flor natural.

Semper, semperque.

I.

Jà fa set anys.—Era una nit de festa
Y una atmósfera plena de perfums.
Nit fou d' aquellas que jamay s' olvidan:
Jo men' recordo com si fós avuy.

Costums apresas de la antiga Roma,
Com desahogo popular seguint,
Per tot arreu de crits y de sonatas
Umplia 'ls aires revoltós gentiu.

Y mentres uns en mascarada alegre
Se extenian per plassas y carrers
Semblant turba fantàstica, nascuda
D' entre la boyra del gelat Febrer,

Reclosos altres en calenta sala
Saborejaban los plahers del ball
Al concert animat que despedía
La deliciosa música de Strauss.

Allí t' trobabas tú, ma dolça Elena,
De ta bellesa l' raig encantador
Devall de ta disfressa s' traslluia,
Com llú detras d' un nuvolet lo sol:

Y t' seguiren mos ulls, de tas miradas
Ventsuts per la magnética corrent;
Corrent d' amor que á saturar venía
Com un efluvi misteriós mon ser.....

Y també l' teu.—Cuand d' emoció bullías
Ma paraula dolsíssima escoltant,
Y l' batre de ton pit casi esqueixaba
La fina seda del gipó morat;

Cuand de tos ulls una preciosa perla
En mí caigué, brusenta com un foch.....
Proba m' donáres de que tú t' sentias
Presa també de irresistible amor.

Y ¿qui l' podia contenir? ¡Locura!
¡Ay! jo t' amo! t' diguí: per meua t' vull.

Trémula luego al desplegar tos llabis,
«Per teua prénme;» responguéres tú;

Y una estreta de má ne fou penyora.—
Poch temps després un jurament diví,
Al confóndrer dos sers, dels dos ne feya
Un pensament, un ánima, un desitg!

II.

Y fugírem del mon.—Desd' aquell dia
Cada minut que passa, cada instant,
Un nou plaher, una ventura nova
Li porta al pensament enamorat.

Oh! Sembla, nina, que vestirse vullga
D' un magnífich adrés la Creació,
Per assistir ab sa bellesa tota
A la festa incesant de nostre amor.

Y n' es aixís: que al dilatar la vista
Vers lo paisatge que alentorn s' exten,
—Panorama variat, mescla graciosa
De terra y aigua y resplandors y cel—

Com lo viatger que ab íntima sorpresa

Cuant més avansa en lo intrincat camí,
Vá trobant més verdor y galanura
Hont ell may tanta presumia, aixís.....

Aixís mateix hi descobrim nosaltres,
En admirable pintoresch conjunt,
Sempre cuadros mes grans, millors dolsuras
Que no podia endevinar ningú.

Y aquesta inmensa, ¡mágica poesia
Que en éxtasis d' amor se aspira aquí,
Y á confóndrerse vé ab la prodigiosa
Poesía interior del esperit,

Tots los afanys d' un ànima indecisa,
Tota la ardenta aspiració dels cors
Alcansa á satisfer.... ¿Com no alcansarho
Si tot ho porta y sap umplirho tot?

¿Com no viurer contents? Ab rapidesa
Lo temps s' escapa, y no l' sentim passar;
Sentim, si, més plahers en cada día,
Perque més cada día 'ns estimam.

Y ls' dos—los dos solets—sens anyorarnos,
De la Ciutat y sa gatzára lluny,
Aquí, hont la vista dels profans no espia

De nostre amor lo santuari ocult,
Una vida vivim que es falaguera
Com la vida suavíssima del cel;
Que al confóndrer dos sers, dels dos ne forma
Un ànima, un desitg, un pensament!

III.

Jo n' he comprat, Elena, una masia
Voltada d' arbres, al costat del riu....
Li dona l' jorn bellesa encantadora;
Tranquila sombra la callada nit.

Las pastoras gentils de la comarca
Ne diuhen *la Masia dels amors*.....
Demà, hermosa, hi 'nirém; cuand tú la veigis
Sentirás batre d' alegría l' cor.

Que no n' hi há un altra de major bellesa,
Ni hont se respiri mes segura pau:
Apartament del mon, per Déu tal volta
Entre la terra y l' paradís posat.

En ella s' diu que terminá sos días
Noble Matrona que fugí al desert;

Puig sét de lo infinit l' atormentaba,
Y sols allí s' calmaba aquella sét.

Lloch de virtuts que un sant amor umplía,
Guarda encara arometas de virtuts.
Maravellas de Deu allí passaban;
Secrets divins que no ha comprés ningú.

Tan sols se conta que de nit los ángels
Vetllaban sempre de la Santa l' son,
D' allí tornantsen' cuand sos ulls s' obrian,
Al descobrirse l' matutí arrebol.

Y venían després á rodejarla
Esbarts de colometas y d' aucells
Que l' grá de blat prenian afanyosos
D' entre sos llabis de sabrosa mel.

També ab nosaltes será aixís, Elena;
Niuet tindrán nostres amors allí,
Y vivdrán los moixons á visitarlo
Perque ls' agrada als moixonets tot niu:

Y ls' ángels guardadors, sí en nit callada
Notas d' amor perturban la quietut,
Tampoch han de fugir, perque no ofenen
Notas surtidas d' un amor que es pur:

D' un cast amor com non' coneix la terra,
Que es al amor dels querubins semblant,
Que al confóndrer dos sers, en un trasforma
Dos cors, dos pensaments, dos voluntats!

IV.

Sols tenim un pesar.—Tú, dolsa Elena,
La sort deploras que afligi à Raquel;
Perque 'ns falta l' infant que ser deuria
De ta hermosura y nostre nom l' hereu.

No ns' es donat junt á nosaltres véurer
Aquell ser tan volgut, tan benehit,
Que fós l' encant de tota nostra vida,
Que al fi d' ella 'ns rebés l' últim suspir.

¡Ay! no l' vehem! Mes si en divina esfera
Millors creacions pot l' ánima trobar,
Del frúyt en compte que l' amor no 'ns dona,
Altra prole 'ns dará la Caritat.

Fillets nostres serán los infelissos
Que penin ¡ay! de nostra casa en torn,
Com lo pobre tulit de la piscina

A qui mancaba tot humá conort.

Y... ¡quin consol!—Cuand algú d'ells recobri
Per nostre medi l' benestar perdut,
Y una llágrima santa, al saludarnos,
Rellisqui involuntaria de sos ulls!

Cuand per las tardes á abressarnos vinga,
Passar vehentnos á través dels camps,
Algun pobre noyet que ab sa rialleta
Tantas cosas dirá, sense parlar!

Cuand—mes que tot—dins nostre pit ressoni
Aquella clara, poderosa veu
Que ab rés del mon se pot pagar, y ns' digui
Baixeta, molt baixeta «Hau obrat bé»,

Límits lo cor no trobará en sa ditxa,
Calmat son dol la vibració al sentir
De armonías escelsas, escapadas
Al arpa virginal dels Serafins.

Y pena sens tenir de que per sempre
Quedi en la terra nostre nom perdut,
Confós entre la pols de la materia
Que tot es sombra y vanitat y fum,

Esperarém nostre rescat, y alegre
Llavors l' esprit dirigirá son vol
Del amor increat vers l' Ara santa,
Perpetuantse allí nostres amors.

